

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI D'EDUCACIÓ, CULTURA I ESPORT

8275 *Reial decret 624/2014, de 18 de juliol, pel qual es desplega el dret de remuneració als autors pels préstecs de les seves obres efectuats en determinats establiments accessibles al públic.*

L'article 1.1 de la Directiva 2006/115/CE, del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de desembre de 2006, sobre drets de lloguer i préstec i altres drets afins als drets d'autor en l'àmbit de la propietat intel·lectual, imposa als estats membres de la Unió Europea l'obligació de reconèixer als autors el dret d'autoritzar o prohibir el préstec d'originals i còpies d'obres protegides pel dret d'autor. Aquesta obligació es matisa a l'article 6.1 d'aquesta Directiva, que permet establir excepcions a l'obligació pel que fa als préstecs públics, i sempre que els autors obtinguin almenys una remuneració per aquests préstecs, que poden determinar lliurement els estats membres tenint en compte els seus objectius de promoció cultural.

La transposició de la Directiva es va instrumentar a través de la disposició final primera de la Llei 10/2007, de 22 de juny, de la lectura, del llibre i de les biblioteques, l'apartat dos de la qual va modificar l'article 37.2 del text refós de la Llei de propietat intel·lectual, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1996, de 12 d'abril. En aquest s'inclouen els establiments que no necessiten autorització dels titulars de drets d'autor pels préstecs que facin, i es fixen les bases per a la remuneració als autors per aquests préstecs. Per tot allò que fa referència a la quantia de la remuneració i els mecanismes de col·laboració necessaris per al compliment de les obligacions de remuneració entre les diferents administracions públiques, es remet al desplegament reglamentari posterior. De la mateixa manera, la disposició final única del text refós de la Llei de propietat intel·lectual habilita el Govern per al desplegament reglamentari d'aquesta Llei. Fins a l'aprovació de la norma reglamentària per mitjà d'aquest Reial decret, el règim aplicable ha estat el que preveu la disposició transitòria vintena del text refós de la Llei de propietat intel·lectual, després de la modificació duta a terme també per la disposició final primera de Llei 10/2007, de 22 de juny.

Aquest Reial decret té per objecte el desplegament reglamentari del dret de remuneració als autors pels préstecs de les seves obres en determinats establiments oberts al públic, en compliment del que preveuen l'esmentat article 37 i la disposició transitòria vintena del text refós de la Llei de propietat intel·lectual, i la seva finalitat és garantir el compliment efectiu de l'obligació de pagament, en desplegament i execució de la normativa comunitària.

La norma consta de vuit articles, una disposició transitòria, una disposició addicional, i tres disposicions finals. Els articles u i dos es dediquen a l'objecte i l'àmbit d'aplicació, i delimiten els establiments accessibles al públic en què el préstec d'obres sotmeses a drets d'autor dóna lloc a remuneració, tant si aquests establiments són de titularitat pública com si pertanyen a entitats sense finalitat de lucre que persegueixen fins d'interès general de caràcter cultural, científic o educatiu, d'acord amb el que disposa l'article 2 de la Llei 49/2002, de 23 de desembre, de règim fiscal de les entitats sense finalitats lucratives i dels incentius fiscals al mecenatge.

Així mateix, es determinen quins d'aquests establiments queden exclosos de l'obligació de remuneració. En aquest sentit, d'acord amb el text refós de la Llei de propietat intel·lectual i en línia amb el que és habitual al nostre país i als països del nostre entorn, queden exemptes d'aquesta obligació les biblioteques de les institucions docents integrades en el sistema educatiu espanyol, sigui quina sigui la seva titularitat i naturalesa, a causa de la seva contribució a garantir la plena efectivitat del dret a l'educació.

L'article tres, per la seva banda, regula el fet generador de l'obligació de remuneració compensatòria, entenent com a tal el préstec d'obres sotmeses a dret d'autor, en els termes que preveu el text refós de la Llei de propietat intel·lectual. En coherència amb això, l'apartat dos del precepte exclou determinats supòsits, que no generen el dret de remuneració per préstec.

Els articles quatre i cinc es dediquen, respectivament, als subjectes beneficiaris de la remuneració per préstec, i als subjectes obligats al pagament de la remuneració: els titulars dels establiments accessibles al públic, seguint el criteri que fixa l'article 37.2 del text refós de la Llei de propietat intel·lectual.

L'article cinc s'ocupa de la manera com s'ha de dur a terme el pagament de la remuneració. D'acord amb això i amb la finalitat de facilitar als subjectes obligats el compliment de la seva obligació, es disposa que aquest pagament es faci efectiu a través de les entitats de gestió dels drets d'autor, que poden designar un representant únic per actuar en representació de totes. En el cas d'establiments de titularitat pública es disposa que aquest pagament s'efectuï amb subjecció al procediment que sigui procedent d'acord amb la legislació aplicable a cada administració pública titular de l'obligació. Per al cas específic de les administracions locals, es preveu que les associacions d'entitats locals puguin actuar en representació seva sempre que aquelles acordin atorgar-los aquesta representació.

Sense perjudici d'això, l'apartat 4 flexibilitza la previsió de designar un representant únic atès que disposa la possibilitat que les entitats no concorrin de manera exclusiva a través de la via esmentada, i en definitiva s'articulen tres possibilitats: a) representant únic; b) acord entre entitats sobre el percentatge respecte a una modalitat d'obra o laude que substitueixi aquest acord, i c) consignació de la remuneració a falta d'acord sobre alguna de les dues opcions anteriors.

L'article sis, d'acord amb el que disposa l'últim paràgraf de l'article 37.2 del text refós de la Llei de propietat intel·lectual, preveu els mecanismes de col·laboració entre l'Administració General de l'Estat, les comunitats autònomes i les corporacions locals per promoure el compliment efectiu de les obligacions de remuneració que afectin establiments de titularitat pública. Amb aquest fi, disposa que el Consell de Cooperació Bibliotecària, en qualitat d'òrgan col·legiat de composició interadministrativa que canalitza la col·laboració entre les administracions públiques en matèria de biblioteques, ha d'assumir la missió de reunir i difondre tota la informació que li subministrin els seus membres en relació amb la remuneració per préstec.

El càlcul de la quantia de la remuneració als autors pel préstec de les seves obres el regula l'article set. Atès que el préstec és l'activitat que genera el dret a la remuneració, els dos criteris utilitzats per determinar el càlcul es relacionen directament amb els elements que intervenen en aquesta activitat: d'una banda, els exemplars de les obres subjectes a drets d'autor i, de l'altra, les persones que fan ús efectiu del servei de préstec. El primer se substancia a través del càlcul del nombre d'obres protegides que posa a disposició l'establiment mitjançant préstec, mentre que el segon es concreta en la determinació del nombre de ciutadans que fan ús efectiu del servei de préstec a l'establiment en qüestió.

Aquest mètode de càlcul s'adequa al que estableix l'últim incís de l'article 6.1 de la Directiva 2006/115/CE, segons el qual els estats membres poden determinar lliurement aquesta remuneració tenint en compte els seus objectius de promoció cultural, i s'ajusta a la interpretació jurisprudencial feta pel Tribunal de Justícia de la Unió Europea a la Sentència de 30 de juny de 2011 (assumpte C-271/10) pel que fa particularment a la necessitat de considerar també en aquest càlcul un segon criteri, el del nombre de prestataris inscrits a l'establiment que fa el préstec. En efecte, atès que la remuneració constitueix la contrapartida al perjudici causat als autors derivada de la utilització de les seves obres en establiments accessibles al públic sense necessitat d'autorització i, tenint en compte la jurisprudència esmentada, la fixació de l'import d'aquesta remuneració s'ha de vincular a tots els elements constitutius d'aquest perjudici, tenint en compte no només

l'amplitud de la posada a disposició, a través del nombre d'obres que són objecte de préstec per part dels establiments, sinó també el nombre d'usuaris efectius del servei de préstec.

L'articulat del Reial decret es tanca amb l'article vuit, en el qual es regula la distribució de la remuneració entre els autors, que s'ha de fer a través de les entitats de gestió, i d'acord amb criteris de proporcionalitat, objectivitat i publicitat.

La part final de la norma es compon d'una disposició transitòria, una disposició addicional i tres disposicions finals. S'hi recull l'inici temporal de l'aplicació del mètode de càlcul de la quantia de la remuneració que preveu l'article, la previsió per a l'actualització de les quanties a què es refereix l'article 7, el títol competencial en el qual s'empara la norma, l'habilitació per al desplegament reglamentari i l'entrada en vigor.

En l'elaboració d'aquesta norma s'han consultat les comunitats autònomes a través de la Conferència Sectorial de Cultura i l'Administració local a través de la Federació Espanyola de Municipis i Províncies, el Consell de Cooperació Bibliotecària i les entitats de gestió dels drets de propietat intel·lectual.

En virtut d'això, a proposta del ministre d'Educació, Cultura i Esports, amb l'informe del ministre d'Hisenda i Administracions Públiques, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 18 de juliol de 2014,

DISPOSO:

Article 1. *Objecte.*

L'objecte d'aquest Reial decret és regular el procediment de pagament i els criteris objectius per calcular la quantia de la remuneració pel préstec d'obres protegides per drets d'autor que es facin en els establiments accessibles al públic a què es refereix l'article 2.

Article 2. *Àmbit d'aplicació.*

1. Als efectes d'aquest Reial decret, l'obligació de remuneració s'aplica als préstecs d'obres protegides per drets d'autor fets en museus, arxius, biblioteques, hemeroteques, fonoteques o filmoteques de titularitat pública o que pertanyin a entitats d'interès general de caràcter cultural, científic o educatiu sense finalitat de lucre, o a institucions docents integrades en el sistema educatiu espanyol.

2. No obstant el que disposa l'apartat 1, queden exempts de l'obligació de remuneració:

- a) Els establiments de titularitat pública que prestin servei en municipis de menys de 5.000 habitants, inclosos els serveis mòbils quan facin el préstec en aquests municipis.
- b) Les biblioteques de les institucions docents integrades en el sistema educatiu espanyol.

Article 3. *Fet generador.*

1. El dret dels autors a percebre una remuneració es genera pel préstec de les seves obres no incloses en el domini públic, tal com defineix l'article 19.4 del text refós de la Llei de propietat intel·lectual, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1996, de 12 d'abril, fet a través dels establiments que enumera l'article 2, i tant si es tracta d'originals com de còpies d'obres sotmeses a drets d'autor.

2. No generen el dret de remuneració per préstec:

- a) La consulta *in situ* de qualsevol tipus d'obra en els locals dels establiments esmentats a l'article 2.
- b) Els préstecs d'obres que s'efectuïn entre els establiments a què es refereix l'article 2.
- c) El préstec en benefici de persones amb discapacitat, en els termes que preveu l'article 31 bis 2 del text refós de la Llei de propietat intel·lectual.

Article 4. *Subjectes beneficiaris.*

Són beneficiaris d'aquesta remuneració els autors en els termes que preveu el text refós de la Llei de propietat intel·lectual.

Article 5. *Subjectes obligats al pagament de la remuneració i procediment de pagament.*

1. Els titulars dels establiments que enumera l'article 2 queden obligats al pagament d'una quantia global en concepte de remuneració per préstec.

2. Els subjectes obligats han d'efectuar el pagament de la remuneració a través de les entitats de gestió dels drets d'autor. Aquestes entitats, en la seva relació amb els subjectes obligats, poden designar un representant únic que ha d'actuar en representació de totes, prèvia acreditació de la seva condició com a tal.

3. En cas que les entitats de gestió no actuïn mitjançant representant únic, han d'establir i aportar als subjectes obligats al pagament un acord sobre els percentatges o el sistema de repartiment acordats per totes les entitats de gestió concurrents en la gestió de drets d'un mateix tipus d'obra. Si no assoleixen l'acord esmentat, la determinació dels percentatges o el sistema de repartiment per cada tipus d'obra es pot fixar o establir mitjançant laude de la secció primera de la Comissió de Propietat Intel·lectual o d'un altre òrgan arbitral, prèvia subscripció del conveni arbitral per totes les entitats afectades. Aquest laude ha d'establir els percentatges, o el sistema de repartiment de la quantitat de la compensació assignada a cada tipus d'obra, i ha de permetre reconèixer les obligacions i el pagament a les entitats de gestió de conformitat amb els seus termes. Si les entitats concurrents no assoleixen l'acord esmentat, les quantitats degudes poden ser consignades pels subjectes obligats, d'acord amb el que preveu l'ordenament jurídic, a fi d'evitar la meritació d'interessos.

4. El pagament de la remuneració que afecti establiments de titularitat pública s'ha d'efectuar mitjançant el procediment que escaigui d'acord amb la legislació aplicable en cada administració pública titular de l'obligació. Les associacions d'entitats locals poden actuar en representació de les administracions locals que acordin atorgar-los la seva representació.

Article 6. *Col·laboració entre administracions públiques.*

Als efectes de promoure el compliment de les obligacions que afecten establiments de titularitat pública, el Consell de Cooperació Bibliotecària ha de reunir i difondre tota la informació que li subministrin els seus membres en relació amb els elements que intervenen en el càlcul de la remuneració per préstec inclosos a l'article 7.

Article 7. *Càlcul de la quantia de la remuneració.*

1. La quantia global en concepte de remuneració per préstec en els establiments inclosos a l'article 2 l'ha de determinar l'administració o entitat titular de l'establiment en els termes que preveuen els apartats següents, en funció de la suma d'una quantitat calculada en relació amb el nombre d'obres subjectes a drets d'autor posades a disposició amb destinació al préstec, i d'una quantitat derivada del nombre d'usuaris efectius del servei de préstec.

2. La quantia global en concepte de remuneració per préstec es calcula anualment, i s'ha de fer efectiva al llarg del primer semestre de l'any següent. Les dades a utilitzar per a aquests càlculs són les corresponents a l'exercici anual precedent.

3. La part de la quantia que pren com a base el nombre d'obres subjectes a drets d'autor posades a disposició amb destinació a préstec s'obté multiplicant per 0,004 euros el nombre d'obres que han estat objecte de préstec a cada establiment l'any corresponent.

4. La part de la quantia relativa al nombre d'usuaris efectius del servei de préstec s'obté multiplicant per 0,05 euros el nombre d'usuaris inscrits anualment a cada establiment que hagin fet ús efectiu del servei de préstec l'any corresponent.

Article 8. *Distribució de la remuneració.*

1. La remuneració als autors amb les quantitats obtingudes de conformitat amb el que preveu l'article 7 s'ha de fer efectiva a través de les entitats de gestió dels drets d'autor.

2. Les entitats de gestió dels drets d'autor estan obligades a satisfer anualment als autors la remuneració individual que els correspongui pel préstec de les seves obres, en funció de les quantitats obtingudes en aplicació del que preveu l'article 7. El criteri utilitzat per efectuar aquest repartiment ha de ser, en tot cas, objectiu, proporcional i de coneixement públic.

Disposició transitòria. *Aplicació del càlcul de la quantia de la remuneració.*

1. El càlcul de la quantia que pren com a base el nombre d'obres subjectes a drets d'autor posades a disposició amb destinació a préstec, de conformitat amb l'article 7.3, s'ha d'aplicar a partir de l'1 de gener de 2016. Fins a aquesta data el còmput s'obté multiplicant per 0,16 euros el nombre d'obres adquirides anualment a aquest efecte a cada establiment.

2. El càlcul de la quantia relativa al nombre d'usuaris efectius del servei de préstec, de conformitat amb l'article 7.4, s'ha d'aplicar des de l'entrada en vigor d'aquest Reial decret.

Disposició addicional única. *Actualització de quanties.*

Mitjançant una ordre ministerial del departament competent en la matèria, les quanties que preveu l'article 7 d'aquest Reial decret es poden actualitzar d'acord amb la normativa vigent en matèria d'actualització de valors monetaris.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposa l'article 149.1.9a de la Constitució espanyola, que atribueix a l'Estat la competència exclusiva en matèria de legislació sobre propietat intel·lectual i industrial.

Disposició final segona. *Habilitació per al desplegament reglamentari.*

S'habilita la persona titular del Ministeri d'Educació, Cultura i Esports per dictar totes les disposicions i els actes que siguin necessaris per al desplegament d'aquest Reial decret.

Disposició final tercera. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 18 de juliol de 2014.

FELIPE R.

El ministre d'Educació, Cultura i Esport,
JOSÉ IGNACIO WERT ORTEGA